Lieta Nr.C10102214
Lietvedības Nr.C 0451-15/05

AIZMUGURISKS SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2015.gada 2.jūnijā, Bauskā

Bauskas rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese I.Tikuma
ar sekretāri K.Šlosbergu
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu **AS „NORVIK BANKA"** prasībā pret **/pers. B/** par parāda piedziņu, un

k o n s t a t ē j a :

AS „NORVIK BANKA" (turpmāk – Prasītājs) cēla tiesā prasību par parāda piedziņu pret /pers. B/ (turpmāk – Atbildētājs).

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2008.gada 25.jūlijā starp Prasītāju un Atbildētāju noslēgts Aizdevuma līgums Nr.Z-5916/2008, turpmāk, ievērojot 2010.gada 15.aprīļa un 2011.gada 28.marta Papildnolīgumus pie tā - Aizdevuma līgums, saskaņā ar kuru Prasītājs piešķīra Atbildētājam aizdevumu 14850 *euro* automašīnas SSANG YONG ACTVON, 2007.izlaiduma gads, šasijas Nr.KPTC /šasijas numurs/ (turpmāk- Transportlīdzeklis), iegādes refinansēšanai. Ievērojot 2011.gada 28.marta papildnolīgumu pie Aizdevuma līguma, uz 2011.gada 28.martu Atbildētāja neatmaksātā kredīta pamatsumma Prasītājam sastādīja 5104,12 *euro* apmērā, ar atmaksas termiņu 2017.gada 17.marts.

2011.gada 28.martā starp Prasītāju un Atbildētāju tika noslēgta Vienošanās par līgumsoda samaksas kārtību pie Aizdevuma līguma (turpmāk - Vienošanās), saskaņā ar kuru Prasītājs atcēla uz 2011.gada 28.martu saskaņā ar Aizdevuma līgumu aprēķināto līgumsodu 5104,12 *euro* apmērā.

Saskaņā ar 2008.gada 25.jūlija Komercķīlas līguma Nr.Z-5916/2008 (turpmāk - Ķīlas līgums), noteikumiem, Atbildētājs Aizdevuma līguma izrietošo saistību izpildes nodrošinājumam ieķīlāja par labu Prasītājam Transportlīdzekli. Uzņēmumu Reģistrā tika reģistrēta komercķīla Nr. 100135499.

Prasītājs savas no Aizdevuma līguma izrietošās saistības izpildīja.

Atbildētājs nav maksājis Prasītājam kredītu un procentus par kredīta izmantošanu Aizdevuma līguma un Maksājuma grafikā, kas ir pielikums Nr.3 pie Aizdevuma līguma, noteiktajā kārtībā,

Atbilstoši Aizdevuma līguma 3.1.punkta noteikumiem par katru Aizdevuma līguma 2.2.1.punktā norādīto saistību izpildes kavējuma dienu Atbildētājs maksā Prasītājam līgumsodu 1% apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas.

Vienošanās 3.punkts nosaka, ka gadījumā, ja Atbildētājs pēc Vienošanās parakstīšanas pārkāpj kādu no Aizdevuma līguma noteikumiem, t.sk., kavē kredīta summu atmaksu un procentu summu samaksu Maksājuma grafikā norādītajos datumos vairāk par 30 dienām, Prasītājs ir tiesīgs bez brīdinājuma pieprasīt no Atbildētāja, atceltās daļas no parāda summas tūlītēju atmaksu.

Ar 2014.gada 22.maija Brīdinājumu par Aizdevuma līguma izbeigšanu un saistību izpildi (izej.Nr.46.2-7/8417), ko Prasītājs nosūtīja Atbildētājam 2014.gada 22.maijā, un tā kā Atbildētājs nokavēja kredīta summu atmaksu un procentu summu samaksu Maksājuma grafikā Nr.3 norādītajos datumos vairāk par 30 dienām, Prasītājs izmantoja savu Vienošanās 3.punktā, piešķirto tiesību un pieprasīja no Atbildētāja atceltā līgumsoda daļas 2255,45 *euro* atmaksu, kā arī Atbildētājs tika informēts, ka, pamatojoties uz Aizdevuma līguma 2.3.2.punktu pirms termiņa tiek vienpusēji izbeigts Aizdevuma līgums ar 2014.gada 2.jūniju un Atbildētājam līdz norādītajam datumam (t.i. 10 dienu laikā no brīdinājuma nosūtīšanas) ir jāatmaksā Prasītājam visa izmantotā kredīta summa, aprēķinātie procenti un līgumsodi.

Ķīlas līguma 3.1.punktā ir noteikts, ka komercķīlas ņēmējs ir tiesīgs vērst piedziņu uz Transportlīdzekli pēc saviem ieskatiem pārdodot to par brīvu cenu bez tiesas starpniecības un izsoles.

Prasītājs izlietoja savu komercķīlas tiesību, proti, realizēja Transportlīdzekli. 2011.gada 28.martā no Transportlīdzekļa realizācijas tika saņemti naudas līdzekļi 8613,14 *euro* apmērā, kas novirzīti: ar Transportlīdzekļa realizāciju un glabāšanu saistīto izdevumu 1166,26 *euro* apmērā dzēšanai, atlikušie naudas līdzekļi 7446,88 *euro* apmērā 2011.gada 28.martā novirzīti Atbildētāja saistību, kas izriet no Aizdevuma līguma, daļējai dzēšanai, proti - uz 2011.gada 28.martu uzkrāto procentu apmaksai 719,86 *euro* apmērā, kredīta pamatsummas daļējai apmaksai 6727,02 *euro* apmērā. Minētie naudas līdzekļi nesedza pilnībā visas Atbildētāja saistības, kas izriet no Aizdevuma līguma.

Ņemot vērā, ka Prasītājs pirms termiņa vienpusēji izbeidza Aizdevuma līgumu ar 2014.gada 2.jūniju un saistības, kas izriet no Aizdevuma līguma, joprojām nav dzēstas, Atbildētājam papildus ir jāmaksā Prasītājam Civillikumā paredzētie likumiskie procenti, kuri tiek rēķināti no Aizdevuma līguma izbeigšanas datuma līdz parādsaistību izpildes dienai.

Atbildētājs nav veicis parāda atmaksu. Uz 2014.gada 13.novembri Atbildētāja saistības, kas izriet no Aizdevuma līguma ir 6966,19 *euro*, tajā skaitā - neatmaksātā kredīta pamatsumma 3256,12 *euro*, līgumiskie procenti par kredīta izmantošanu (aprēķināti par periodu no 17.09.2013. līdz 02.06.2014.) 364,95 *euro*, likumiskie procenti (aprēķināti no 03.06.2014. līdz 22.07.2014.) 89,00 *euro*, līgumsods (aprēķināts no 17.10.2013. līdz 02.06.2014.) 3256,12 *euro*.

Pēdējais maksājums veikts 2013.gada 21.novembrī.

Lūdz piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājam kredīta pamatsummu 3256,12 *euro*, līgumiskos procentus 364,95 *euro*, likumiskos procentus 89 *euro* un līgumsodu 3256,12 *euro*, atzīt tiesības līdz nolēmuma izpildes dienai saņemt likumiskos 6% gadā no parāda pamatsummas.

Prasītājs 2015.gada 18.februārī iesniedzis paskaidrojumus pie prasības pieteikuma. Norāda, ka uz 2014.gada 13.novembri Atbilstoši Aizdevuma līgumam aprēķinātais līgumsods (par laika periodu no 17.10.2013. līdz Aizdevuma līguma izbeigšanas brīdim, t.i. līdz 02.06.2014.) sastāda 1178,72 *euro*. Saskaņā ar Vienošanos atceltais līgumsods ir 5104,12 *euro*. Tātad, saskaitot šīs divas summas kopā, kopējais līgumsoda apmērs būtu lielāks par neatmaksātā kredīta pamatsummu, proti, 6282,84 *euro*. Ņemot vērā, ka neatmaksātā kredīta pamatsumma ir 3256,12 *euro*, uz prasības pieteikuma sagatavošanas brīdi Prasītājs bija tiesīgs pieprasīt no Atbildētāja tādu līgumsoda apmēru, kas nepārsniedz nesamaksātās pamatsummas

apmēru, un attiecīgi aprobežoja kopējo līgumsoda summu ar 3256,12 *euro*.

Tātad, līgumsoda 3256,12 *euro* apmēru veido- atbilstoši Aizdevuma līgumam aprēķinātais līgumsods par laika periodu no 17.10.2013. līdz 02.06.2014. 1178,72 *euro* apmērā un pieprasītā līgumsoda daļa saskaņā ar Vienošanos 2077,40 *euro* (lietas 50.lapa).

Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 56.panta piektā daļa nosaka, ka *tiesas dokumentus fiziskai personai piegādā pēc tās deklarētās dzīvesvietas adreses*, *bet gadījumos, kad deklarācijā norādīta papildu adrese,- pēc papildu adreses, ja vien fiziskā persona tiesai nav norādījusi savu adresi, pēc kuras veicama saziņa ar tiesu. Fiziskajai personai ir pienākums būt sasniedzamai tās deklarētajā dzīvesvietas adresē, deklarācijā norādītajā papildu adresē vai šīs personas norādītajā adresē saziņai ar tiesu.*

CPL 56.[1]panta otrā daļa nosaka, ka *tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Atbildētājiem prasības pieteikums nosūtīts uz deklarēto dzīves vietu.* Sūtījumi saņemts atpakaļ kā neizsniegts, beidzies glabāšanas laiks (lietas 39.-46.lapa).

Atbildētājs nav iesniedzis rakstveida paskaidrojumus.

Prasītāja pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies. Saņemts iesniegums, ka prasību uztur uz prasības pieteikuma norādītajiem argumentiem pilnā apmērā. Lūdz lietu izskatīt bez pārstāvja piedalīšanās (lietas 60.lapa). Tiesa atzīst, ka lietu iespējams skatīt bez Prasītāja pārstāvja piedalīšanās.

Par tiesas sēdes laiku un vietu Atbildētājam paziņots CPL noteiktā kārtībā ar tiesas pavēsti ierakstītā pasta sūtījumā uz nosūtīšanas laikā aktuālo deklarētās dzīves vietas adresi, bet saņemta atpakaļ kā neizsniegta (lietas 54.-56.lapa).

Tiesa atzīst, ka ir uzskatāms, ka par tiesas sēdi Atbildētājam paziņots atbilstoši CPL 56. un 56.[1]pantā noteiktajam. Tiesas rīcībā nav ziņu par tādu objektīvu apstākļu pastāvēšanu, kas neatkarīgi no Atbildētāja gribas ir bijuši šķērslis viņam saņemt dokumentus deklarētajā dzīves vietā.

Tiesa nav konstatējusi Atbildētāja neierašanos attaisnojošus iemeslus un lieta skatāma bez Atbildētāja klātbūtnes.

CPL 208.[1]pants nosaka, ka *aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslu.*

Tiesa konstatē, ka lietā ir taisāms aizmugurisks spriedums, jo Atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumu par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslus, lai gan par sēdi paziņots un prasības pieteikums nosūtīts uz deklarētās dzīves vietas adresi, kur personai ir pienākums būt sasniedzamai. Tiesa nekonstatē CPL 208.[1]panta trešajā daļā noteiktos ierobežojumus aizmuguriska sprieduma taisīšanai.

Iepazinusies un novērtējusi iesniegtos rakstveida pierādījumus, tiesa atzina sekojošo.

Civillikuma (turpmāk – CL) 1402.pants nosaka, ka *saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.*

CL 1511.pants nosaka, ka *līgums plašākā nozīmē ir ikkatra vairāku personu savstarpēja vienošanās par kādu tiesisku attiecību nodibināšanu, pārgrozīšanu vai izbeigšanu. Līgums šaurākā, šeit pieņemtā nozīmē ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību (1401.p.).*

CL 1934.pants nosaka, ka *ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.*

CL 1943.pantā noteikts, ka *aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.*

CL 1753.pantā noteikts, ka *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (844.p.) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu*.

CL 1946.panta pirmā daļa paredz, ka *procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai, ja parādnieks pielaidis nokavējumu.*

CL 3.pants paredz, ka *katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies.*

Atbilstoši CL 1652.pantam *parādnieka nokavējums (saistības izpildīšanas prettiesīgs novilcinājums) ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas ar līgumu nolikts izpildīšanai.*

Saskaņā ar CL 1716.pantu *līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi* (redakcijā līdz 31.12.2013.).

CL 1717.pants paredz, ka *līgumsodu var pievienot katram līgumam... līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas* (redakcijā līdz 31.12.2013.).

CL 1811.pants nosaka, ka nosaka, ka *katra saistības tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība, t.i. nolīdzinot parādu. Ja saistības tiesības priekšmets ir nauda, tad saistību izpilda ar samaksu.*

2008.gada 25.jūlijā starp Prasītāju un Atbildētāju noslēgts aizdevuma līgums Nr. Z- 5916/2008 (turpmāk – Aizdevuma līgums), saskaņā ar kuru Prasītājs Atbildētājam piešķir aizdevumu 14850 *euro* automašīnas SSANG YONG ACTYON, 2007.gads (turpmāk – Transportlīdzeklis), iegādes refinansēšanai ar atmaksas termiņu 2014.gada 17.jūlijs. Aizdevuma līguma 1.3.apakšpunktā noteikts, ka par aizdevuma izmantošanu Atbildētājs maksā Prasītājam procentus pēc likmes 10 % gadā no faktiski izmantojamās kredīta summas, kas tiek maksāti saskaņā ar maksājumu grafiku. Saskaņā ar Aizdevuma līguma 2.2.1.apakšpunktu kredīts un procenti Atbildētājam jāmaksā saskaņā ar grafiku. Puses vienojušās par maksājumu grafiku, paredzot ikmēneša maksājumus uz visu Aizdevuma līguma darbības termiņu. No maksājumu grafika redzams, ka kopā Atbildētājam jāatmaksā aizdevums 14850 *euro* un procenti 3388,83 *euro*. Aizdevuma līguma 3.1.apakšpunktā noteikts, ka par katru saistības izpildes kavējuma dienu Atbildētājs maksā Prasītājam līgumsodu 1% no savlaicīgi nesamaksātas summas (lietas 10.-15.lapa).

2010.gada 15.aprīlī starp Prasītāju un Atbildētāju noslēgts Papildnolīgums pie Aizdevuma līguma, ar kuru konstatēts, ka Atbildētāja faktiski saņemtā un neatmaksātā aizdevuma pamatsumma, kapitalizējot procentus, ir 12169,33 *euro*. Puses parakstījušas jaunu atmaksas grafiku, kurš stājas spēkā ar 2010.gada 15.aprīli, saskaņā ar kuru Atbildētājs apņemas ik mēnesi līdz 2015.gada 17.jūlijam atmaksāt Prasītājam aizdevumu 12169,33 *euro* un procentus 3421 *euro* (lietas 16.-17.lapa).

Aizdevuma līguma saistību izpildes nodrošināšanai pušu starpā 2008.gada 25.jūlijā noslēgts komercķīlas līgums, ar kuru Atbildētājs Prasītāja labā ieķīlāja Transportlīdzekli (lietas 21.-22.lapa).

Komercķīlas likuma 38.panta pirmā daļa nosaka, ka *komercķīlas ņēmējs var pārdot ieķīlāto mantu bez izsoles, ja komercķīlas devējs šādu tiesību viņam ir piešķīris un šī tiesība ir reģistrēta komercķīlu reģistrā. Šādu tiesību var atsaukt, tikai komercķīlas devējam un komercķīlas ņēmējam savstarpēji vienojoties.*

Ķīlas līguma 3.1.apakšpunkts paredz Prasītāja tiesības vērst piedziņu uz Transportlīdzekli, pēc saviem ieskatiem to pārdodot par brīvu cenu.

Lietā nav strīda, ka Prasītājs izlietoja savas komercķīlas tiesības. Ar konta izrakstu pierādīts, ka Prasītājs ieguva par Transportlīdzekļa realizāciju 2011.gada 28.martā 8613,14 *euro* (lietas 27.lapa).

2011.gada 28.martā starp Prasītāju un Atbildētāju noslēgts Papildnolīgums pie Aizdevuma līguma, ar kuru konstatēts, ka no Transportlīdzekļa iegūtie līdzekļi novirzīti daļējai saistību dzēšanai un Atbildētāja neatmaksātā aizdevuma pamatsumma ir 5104,12 *euro*, tās atmaksas termiņš 2017.gada 17.marts. Par kredīta izmantošanu maksājami procenti pēc likmes 18% gadā no faktiski izmantojamās kredīta summas, kas tiek maksāti saskaņā ar grafiku. Puses parakstījušas jaunu atmaksas grafiku, kurš stājas spēkā ar 2011.gada 28.martu, saskaņā ar kuru Atbildētājs apņemas ik mēnesi līdz 2017.gada 17.martam atmaksāt Prasītājam aizdevumu 5104,12 *euro* un procentus 3042,77 *euro* (lietas 18.-19.lapa).

2011.gada 28.martā starp Prasītāju un Atbildētāju noslēgta vienošanās par līgumsoda samaksas kārtību (turpmāk – Vienošanās), ar kuru Atbildētājs atzinis, ka viņam uz Vienošanās dienu ir parāds Prasītājam 10208,24 *euro,* kas sastāv no pamatparāda 5104,12 *euro* un līgumsoda 5104,12 *euro*. Prasītājs atcēlis Atbildētājam pienākumu maksāt daļu no parāda summas 5104,12 *euro* apmērā (2.punkts). Puses norunājušas, ka gadījumā, ja tiek kavēti 2011.gada 28.marta maksājumu grafikā noteiktie maksājumi vairāk par 30 dienām, vai Aizdevuma līgums ir izbeigts, pamatojoties uz 2.3.2.punktu, Prasītājam ir tiesības pieprasīt atceltās summas 5104,12 *euro* samaksu (3.punkts).

Tiesa atzīst, ka Atbildētājs ar Papildnolīgumu un Vienošanās parakstīšanu atzinis aizdevuma saņemšanu, un neizpildīto aizdevuma saistību apmēru pēc Transportlīdzekļa realizācijas.

CL 1587.pants nosaka, ka *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.*

Tiesa atzīst, ka puses noslēgušas Aizdevuma līgumu, tas nav apstrīdēts un tas kā tiesīgi noslēgts ir izpildāms. Atbildētājam bija pienākums pildīt saistības atbilstoši nolīgtajam, maksājot ikmēneša aizdevuma un procentu maksājumus atbilstoši pušu starpā spēkā esošam maksājumu grafikam, no 2011.gada 28.marta atbilstoši pēdējā papildnolīguma grafikam jāatmaksā aizdevums 5104,12 *euro* un nolīgtie procenti.

CL 1589.pants nosaka, ka *vienpusēja atkāpšanās no līguma pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.*

Aizdevuma līguma 2.3.2.apakšpunktā pielīgtas Prasītāja tiesības vienpusēji izbeigt Aizdevuma līgumu, ja tas tiek pārkāpts.

2014.gada 22.maijā Prasītājs nosūtīja Atbildētājam brīdinājumu par Aizdevuma līguma izbeigšanu un saistību izpildi, norādot, ka neizpildītās saistības ir neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 3256,12 *euro*, procenti par aizdevuma izmantošanu 350,43 *euro*, un līgumsods 3256,12 *euro,* tai skaitā daļa no atceltā līgumsoda saskaņā ar Vienošanos. Atbildētājs tika informēts, ka, pamatojoties uz Aizdevuma līguma 2.3.2.apakšpunktu pirms termiņa tiek vienpusēji izbeigts Aizdevuma līgums ar 2014.gada 2.jūniju un Atbildētājam līdz norādītajam datumam (t.i. 10 dienu laikā no brīdinājuma nosūtīšanas) ir jāatmaksā Prasītājam visa izmantotā kredīta summa, aprēķinātie procenti un līgumsodi (lietas 25.-26.lapa).

CL 1838.pantā noteikts, ka *samaksas izdarīšana jāpierāda tam, kas to apgalvo*.

Atbildētājs nav apstrīdējis Aizdevuma līguma izbeigšanu, nav iesniegti pierādījumi, ka maksājumi veikti nepieļaujot kavējumus.

Tiesa atzīst, ka Prasītājam bija tiesības atkāpties no Aizdevuma līguma sakarā ar Atbildētāja pieļautu saistības izpildījuma nokavējumu, jo šāda tiesība bija pielīgta, un Prasītājs to veicis 2014.gada 2.jūnijā.

Saskaņā ar Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta un Civillietu tiesu palātas tiesnešu 2009.gada 2.jūlija kopsapulces lēmumu, vienpusēji atkāpjoties no līgumiem, kreditori atbilstoši līgumu noteikumiem ir tiesīgi pieprasīt visas aizdevuma summas, kā arī procentu un līgumsoda samaksu. Tiesiskā attiecība kā pušu pienākumu un tiesību kopums pastāv līdz saistībā noteikto tiesību un pienākumu pilnīgai izpildei, tostarp līdz procentu un, ja pielīgts, līgumsoda samaksai.

Tātad 2014.gada 2.jūnijā Atbildētājam iestājās pienākums izpildīt visas Aizdevuma līguma saistības, atdot aizdevuma summu un samaksāt nolīgtos procentus, kas uzkrāti līdz 2014.gada 2.jūnijam. Saistību izpilde vairs nav veicama saskaņā ar grafiku.

Prasītājs norāda, ka neatmaksātā aizdevuma summa ir 3256,12 *euro*, nolīgtie procenti no 2013.gada 17.septembra līdz 2014.gada 2.jūnijam 364,95 *euro* (lietas 32.lapa).

Aprēķini nav apstrīdēti, par saistību pilnīgu vai daļēju izpildi pierādījumi nav iesniegti.

Tiesa atzīst, ka ir pamats piedzīt no Atbildētāja pamatsummu 3256,12 *euro*, līgumiskos procentus par periodu no 2013.gada 17.septembra līdz 2014.gada 2.jūnijam 364,95 *euro*.

Tiesa atzīst, ka Prasītājam pēc vienpusējas atkāpšanās no Aizdevuma līguma ir tiesības uz procentiem uz likuma pamata. CL 1765.panta pirmajā daļā noteikts, ka *gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.*

Ņemot vērā, ka uz 2014.gada 2.jūniju nesamaksātā pamatparāda summa bija 3256,12 *euro*, Prasītājam bija tiesības aprēķināt likumiskos procentus no 2014.gada 3.jūnija pēc likumā noteiktas likmes 6% gadā, rēķinot no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas. Minētie procenti par periodu no 2014.gada 3.jūnija līdz 2014.gada 12.novembrim aprēķināti 89 *euro* apmērā no neatdotās aizdevuma summas 3256,12 *euro* (lietas 31.lapa). Tā kā lietā nav gūti pierādījumi, ka aizdevums minētajā periodā ir atmaksāts pilnībā vai daļēji, tiesa atzīst, ka ir pamats piedzīt šos procentus no Atbildētāja Prasītāja labā.

Prasītājs lūdz piedzīt līgumsodu 3256,12 *euro*. Līgumsoda apmēru veido atbilstoši Aizdevuma līgumam aprēķinātais līgumsods no 17.10.2013. līdz 02.06.2014. 1178,72 *euro* (lietas 31.lapa) un līgumsoda daļa saskaņā ar Vienošanos 2077,40 *euro*.

Ņemot vērā aizdevuma mērķi, tiesa atzīst, ka tiesiskajās attiecībās, kas izveidojās uz aizdevuma līguma pamata, Atbildētājs atzīstams par patērētāju Patērētāju tiesību aizsardzības likuma (turpmāk – PTAL) izpratnē.

PTAL 6.panta trešās daļas 1.punkts paredz, ka *līguma noteikums, kuru līgumslēdzējas puses savstarpēji nav apspriedušas, ir netaisnīgs, ja tas pretēji labticīguma prasībām rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās līgumslēdzēju pušu tiesībās un pienākumos par sliktu patērētājam. Par netaisnīgiem līguma noteikumiem uzskatāmi noteikumi, kas ir pretrunā ar šā likuma 5.pantu.*

PTAL 6.panta vienpadsmitā daļa paredz, ka *tiesa, izšķirot strīdu vai veicot citas no ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja un patērētāja noslēgtā līguma izrietošās procesuālās darbības, izvērtē līguma noteikumus un strīda atrisināšanai attiecībā uz patērētāju nepiemēro līgumā ietvertos netaisnīgos noteikumus.*

Saskaņā ar CL 1428.pantu *gribu var izteikt vai nu noteikti, vai klusējot. Noteikti gribu var izteikt vai nu ar vārdiem, mutiski vai rakstiski, vai ar zīmēm, kam ir vārdu nozīme. Griba ir izteikta klusējot, kad tā izpaužas bez tieša mērķa izteikt gribu taisni šajā izpratnē. Darbībai, kas uzskatāma par klusējot izteiktu gribas izteikumu, jābūt tāda, lai no tās varētu droši secināt tādas gribas esamību.*

Saskaņā ar CL 1431.pantu, *akta parakstīšana, vienalga vai tas attiecas uz pašu parakstītāju vai trešo personu, uzskatāma par piekrišanu šim aktam, ja tā saturs parakstītājam bijis zināms un ja viņam tajā tiesiskā darījumā, uz kuru akts attiecas, ir personīga interese un ierunas tiesības.*

Vispārpieņemts ir uzskats, ka paraksts, kas izdarīts bez rakstiskas ierunas, pauž parakstītāja piekrišanu.

Tiesa atzīst, ka ar Vienošanās parakstīšanu, kas attiecināta tieši uz līgumsoda, kas noteikts ar Aizdevuma līgumu, apmēra konstatēšanu un samaksas kārtību, Atbildētājs atzinis līgumsoda noteikumu par sev saistošu, atzīstot, ka par periodu līdz 2011.gada 28.martam saskaņā ar Aizdevuma līgumu ir parādā Prasītājam līgumsodu 5104,12 *euro* un paudis piekrišanu, ka gadījumā, ja Prasītājs vienpusēji atkāpsies no Aizdevuma līguma, viņam pēc Prasītāja pieprasījuma iestāsies pienākums šo līgumsodu samaksāt. Vienošanās nav apstrīdēta.

Tiesai nav pamata atzīt, ka Aizdevuma līguma noteikums par līgumsodu būtu atzīstams par netaisnīgu noteikumu un līdz ar to nepiemērojamu pušu attiecībām. Tiesa nav konstatējusi, ka Atbildētājam, slēdzot Aizdevuma līgumu, būtu bijušas liegtas tiesības ietekmēt tā noteikumus, kā arī, noslēdzot Vienošanos, Atbildētājs paudis piekrišanu Aizdevuma līguma noteikumam par līgumsodu.

2009.gada 20.maija spriedumā lietā Nr.SKC-161/2009 Augstākās tiesas Senāts ir atzinis, ka kaut arī Civillikums neaizliedz līgumsoda noteikšanu procentuālā izteiksmē, ir jābūt saprātīgām robežām, kuru noteikšana īpašos gadījumos kļūst par tiesas kompetenci, lietojot par mērauklu taisnīguma un samērīguma principus (*Sk. Senāta 2008.gada 14.maija spriedums lietā Nr.212*). Vispārējie tiesību pamatprincipi ir Eiropas Savienības nerakstītās primārās tiesības (*sk. J.Neimanis. Ievads tiesībās. Rīga: 2004, 75.lpp.*). Taisnīguma princips ir ietverts Latvijas Republikas Satversmes 1.pantā, kā to norādījusi Satversmes tiesa 2003.gada 4.februāra spriedumā lietā Nr.2002-06-01. Šajā spriedumā ir norādīts, ka tiesas spriešanas uzdevums ir atrast patiesu un taisnīgu lietas risinājumu – tiesas darba rezultātu, t.i., tiesas spriedumam, bez šaubām, ir jābūt „taisnīgam spriedumam". Tiesiskajās attiecībās ar sodoša rakstura tiesisko līdzekļu piemērošanu par vispārēju principu tiesībās ir atzīstams soda samērīguma princips.

CL 1.pantā ir noteikts, ka *tiesības izlietojams un pienākumi pildāmi pēc labas ticības.*

CL 1724.[1]pantā noteikts, ka *tiesa samazina pieprasīto līgumsodu līdz saprātīgam apmēram, ja tas ir pārmērīgs, salīdzinot ar neizpildīšanas vai nepienācīgas izpildīšanas radīto zaudējumu vai ņemot vērā citus apstākļus.*

Tiesu praksē ir nostiprināts princips, ka jautājumos par līgumsoda piemērošanu ir jāievēro samērīguma un taisnīguma principi un līgumsoda noteikšanai ir jābūt saprātīgām robežām. Tiesai ir pienākums rast taisnīgu un samērīgu līgumsoda piemērošanas risinājumu, vērtējot vai līgumsods ir samērīgs.

Izvērtējot līgumsoda samērīgumu, tiesa atzīst sekojošo.

Tā kā Prasītājs atkāpās no Aizdevuma līguma Atbildētāja pieļautu saistības izpildes pārkāpumu dēļ, Atbildētājam iestājas pienākums maksāt līgumsodu, kuru viņš atzinis ar Vienošanos.

Prasītājs šo līgumsodu samazinājis līdz 2077,40 *euro*.

Tiesai ir pamats atzīt, ka Atbildētājam nepārprotami bija saprotamas sekas, kādas iestāsies, ja netiks veikti maksājumi saskaņā ar grafiku, proti uzkrātā līgumsoda maksāšanas pienākums. Tiesai nav pamata atzīt šo līgumsoda daļu par nesamērīgu, jo līgumsods ir samazināts un Atbildētājs izteicis piekrišanu, ka viņam līgumsods būs jāmaksā, ja netiks pildītas maksājumu saistības pēc grafika un Prasītājs izmantos tiesības vienpusēji atkāpties no Aizdevuma līguma.

Tiesa nav konstatējusi apstākļus, lai atbrīvotu Atbildētāju no neizdevīgām nokavējuma sekām. Līdz ar to līgumsods 2077,40 *euro*, kas aprēķināts līdz 2011.gada 28.martam, piedzenams no Atbildētāja Prasītāja labā.

Līgumsodu 1178,72 *euro* Prasītājs aprēķinājis par maksājumu grafika termiņu kavējumiem no 2013.gada 17.septembra līdz 2014.gada 2.jūnijam.

Izvērtējot šī līgumsoda apmēru, tiesa secina, ka Atbildētājas nepildīja ar grafiku noteiktās saistības labā ticībā, jo neievēroja nolīgtos saistības izpildes termiņus un tādejādi Atbildētāja rīcības rezultātā viņam iestājās pienākums maksāt līgumsodu. Tiesa nav konstatējusi apstākļus, lai atbrīvotu Atbildētāju no neizdevīgām nokavējuma sekām.

Līgumsodam ir ne tikai sodīšanas, bet arī zaudējumu atlīdzināšanas raksturs. Vienlaicīgi tiesa atzīst, ka līgumsods nevar kļūt par otras puses peļņas avotu. Prasītājs prasību par līgumsoda piedziņu nav pamatojis ar apstākļiem, kas norādītu, ka nepienācīgas saistību izpildes rezultātā, neievērojot grafiku, Prasītājam būtu radušies zaudējumi. Tātad līgumsodam konkrētajā gadījumā ir izteikts sodīšanas raksturs.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar likuma "Par atjaunotā Latvijas Republikas 1937.gada Civillikuma saistību tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību" 21.pantu pušu attiecībām nav piemērojami CL noteikumi attiecībā uz līgumsoda regulējumu, kas stājās spēkā 2014.gada 1.janvārī, taču tiesa ņem vērā sekojošus apstākļus.

CL 1716.panta redakcija (no 01.01.2014.) paredz, ka *līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra*.

Ar grozījumiem līgumsodu regulējošās tiesību normās likumdevējs ir mainījis līdz šim pastāvošo līgumsoda tiesisko regulējumu.

Lai arī CL 1716.panta norma par līgumsoda ierobežojumu līdz 10% no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra nav tieši piemērojama pušu attiecībām, tomēr, tiesa atzīst, ka ar minētiem grozījumiem likumdevējs ir mainījis līgumsoda institūta funkciju, atsakoties no sodīšanas funkcijas un paredzot, ka līgumsodam turpmāk būs preventīva (brīdinoša) un zaudējumu kompensēšanas funkcija. Ar minēto ierobežojumu tiesas ieskatā likumdevējs ir noteicis mērauklu līgumsoda samērīgumam.

Ņemot vērā visus minētos apstākļus, tai skaitā apstākli, ka Prasītājam pienākas līgumsods pēc Vienošanās, tiesa atzīst, ka līgumsods pieprasītajā apmērā nav uzskatāms par samērīgu un tas samazināms līdz 10% no pamatparāda, atzīstot par pamatotu prasību par līgumsoda 325,61 *euro* piedziņu, noraidot prasību par līgumsoda 853,11 *euro* piedziņu. Turklāt tiesa arī ņem vērā, ka atbilstoši Aizdevuma līgumam Prasītājs vēl saņem līgumsodu, ko Atbildētājs ar Vienošanos labprātīgi atzinis.

CPL 195.pants paredz, ka *taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.*

Tiesa atzīst, ka Prasītājam nosakāmas tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt no Atbildētāja likumiskos 6% gadā no neatmaksātā galvenā parāda.

CPL 33.pants nosaka, ka *tiesāšanās izdevumi ir tiesas izdevumi un ar lietas vešanu saistītie izdevumi. Tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.* CPL 39.panta pirmā daļa nosaka, ka *ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir, tai skaitā, ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi* (5.punkts).

CPL 41.panta pirmā daļa nosaka, ka *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, minētās summas piespriež prasītājam proporcionāli apmierināto prasījumu apmēram.*

No Atbildētāja Prasītāja labā piedzenama valsts nodeva proporcionāli apmierinātajai prasībai 479,26 *euro* (CPL 34.panta pirmās daļas 1.punkta "b" apakšpunkts- 320,10 *euro* plus 4% no 3979,08 *euro*), un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro.*

Nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 2,08 *euro* piedzenami valsts labā no Atbildētāja.

Pamatojoties uz CPL 33., 34., 39., 41., 56., 56.[1], 74., 189.-193.pantiem, 195., 204.[1], 208.[1] pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

Prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/, par labu **AS „NORVIK BANKA",** reģistrācijas Nr.40003072918, aizdevuma

pamatsummu 3256,12 *euro*, līgumiskos procentus no 2013.gada 17.septembra līdz 2014.gada 2.jūnijam 364,95 euro, likumiskos procentus no 2014.gada 3.jūnija līdz 2014.gada 12.novembrim 89 *euro*, līgumsodu līdz 2011.gada 28.martam 2077,40 *euro*, līgumsodu no 2013.gada 17.septembra līdz 2014.gada 2.jūnijam 325,61 *euro*, tiesas izdevumus 483,96 *euro*, kopā **6597,04 *euro*** (seši tūkstoši pieci simti deviņdesmit septiņi eiro 04 centi).

Atzīt **AS „NORVIK BANKA",** reģistrācijas Nr.40003072918, tiesības saņemt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% (sešus procenti) gadā no neatmaksātā galvenā parāda līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Samaksa veicama: AS „NORVIK BANKA", SWIFT kods: LATB LV22, konts Nr.LV20LATB0000LIZINGEUR.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Noraidīt prasību daļā par līgumsoda 853,11 *euro* piedziņu.

Piedzīt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus- ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 2,08 *euro* (divi eiro 08 centi), nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami: saņēmējs: Tiesu administrācija Mūkusalas iela 41b, Rīga; NMR 90001672316; ar PVN apliekamās personas Nr. LV90001672316; saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV 22; Konta Nr. LV51TREL2190458019000; maksājuma mērķis- 21499, norādot ziņas lietas identificēšanai. Maksājumu apliecinošs dokuments sprieduma labprātīgas izpildes termiņā iesniedzams Bauskas rajona tiesas kancelejā, pretējā gadījumā tiesa nodos spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu valsts labā piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Prasītājs spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Bauskas rajona tiesā.

Atbildētājs nav tiesīgs pārsūdzēt spriedumu apelācijas kārtībā. Atbildētājs ir tiesīgs 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas iesniegt Bauskas rajona tiesā pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna saskaņā ar Civilprocesa likuma 208.^{5}panta nosacījumiem.

Tiesnese I.Tikuma